

Pryd i ddefnyddio'r ffurflen hon

Llenwch y ffurflen hon os:

- bu farw'r ymadawedig ar neu ar ôl 9 Hydref 2007
- bu farw'r priod neu'r partner sifil yn gyntaf
- pan fu farw'r priod neu'r partner sifil, ni ddefnyddiodd ei ystâd yr haen cyfradd sero cyfan a oedd ar gael iddi
- rydych am drosglwyddo'r swm nas defnyddiwyd o ystâd yr ymadawedig

Llenwi'r ffurflen hon

Bydd angen i chi ddarganfod pwy oedd ysgutor neu weinyddwr ystâd y priod neu'r partner sifil, gan y bydd angen i chi gael gwybodaeth ganddo i lenwi'r ffurflen hon.

Gwnewch ymholiadau llawn fel bod y ffigurau a rowch a'r datganiadau a wnewch yn gywir.

Yr wybodaeth y bydd ei hangen arnoch

Bydd angen i chi wybod y canlynol:

- pwy gafodd fuddiant o dan ewylllys neu ddiewyllysedd y priod neu'r partner sifil a'r hyn yr oedd hawl gan y buddiolwyr i'w gael
- os oedd unrhyw asedion, megis asedion mewn perchnogaeth ar y cyd neu asedion a ddelir mewn ymddiriedolaeth yn rhan o ystâd y priod neu'r partner sifil
- os oedd y priod neu'r partner sifil wedi gwneud unrhyw roddion neu drosglwyddiadau eraill yn ystod y 7 mlynedd cyn dyddiad ei farwolaeth a oedd yn agored i dreth ar adeg ei farwolaeth (gweler nodyn 6 ar dudalen 4)

Dylai ysgutor neu weinyddwr y priod neu'r partner sifil fedru eich helpu i ddod o hyd i'r wybodaeth hon.

Dylech gael copiâu o'r dogfennau a restrwyd a'u defnyddio ar y cyd ag unrhyw gofnodion sy'n bodoli mewn perthynas ag ystâd y priod neu'r partner sifil.

Os nad oes unrhyw gofnodion, dylech geisio dod o hyd i'r wybodaeth mewn perthynas ag ystâd y priod neu'r partner sifil gan eraill a fyddai, o bosib, yn gwybod y manylion, megis y cyfreithiwr a weithredodd ar ran yr ystâd, yr ysgutorion neu'r gweinyddwyr, aelodau eraill o'r teulu neu gyfeillion agos.

Enw'r ymadawedig (y person sydd bellach wedi marw)

Dyddiad y farwolaeth DD MM BBBB

Cyfeirnod Treth Etifeddiant (os yw'n hysbys)

Dogfennau i'w hanfon gyda'r ffurflen hon

Mae'n rhaid i chi anfon llungopiau o'r dogfennau canlynol gyda'r ffurflen hon:

- copi o'r grant cynrychiolaeth ('confirmation' yn yr Alban) i ystâd y priod neu'r partner sifil (os nad oes grant ar gael, darparwch gopi o'r dystysgrif marwolaeth - gweler y nodyn ar dudalen 4 ynghylch cael copiâu o dystysgrifau)
- os gadawodd y priod neu'r partner sifil ewylllys, copi ohoni
- os cafodd Gweithred Amrywio neu ddogfen debyg arall ei llunio er mwyn newid pwy oedd yn etifeddu ystâd y priod neu'r partner sifil, copi ohonynt

Dyddiad cau

Rhaid i chi anfon y ffurflen hon atom cyn pen 24 mis ar ôl diwedd y mis pan fu farw'r ymadawedig. Er enghraifft, os bu farw'r priod neu'r partner sifil ar 15 Mai 2006, a bu farw'r ymadawedig ar 10 Hydref 2007, byddai angen i chi anfon y ffurflen hon atom erbyn 31 Hydref 2009.

Help

I gael ragor o wybodaeth neu help:

- ewch i www.gov.uk/inheritance-tax
- ffoniwch ein llinell gymorth ar 0300 200 1900 - os ydych yn ffonio o'r tu allan i'r DU, ffoniwch +44 300 200 1900

Manylion y priod neu'r partner sifil

Llenwch yr adran hon gyda manylion y priod neu'r partner sifil a fu farw gyntaf.

1 Enw'r priod neu'r partner sifil

Teitl - nodwch Mr, Mrs, Miss, Ms neu deitl arall

Cyfenw neu enw teuluol

Enwau cyntaf

2 Dyddiad y farwolaeth (gweler nodyn 3 ar dudalen 4)

DD MM BBBB

3 Cyfeiriad parhaol hysbys diwethaf

Cod post

4 Dyddiad y briodas neu bartneriaeth sifil DD MM BBBB

5 Lleoliad priodi neu ffurfio'r bartneriaeth sifil (gweler nodyn 7 ar dudalen 4)

Haen cyfradd sero trosglwyddadwy

18	Haen cyfradd sero sydd ar gael i'w throsglwyddo (blwch 11 plws blwch 12 llai blwch 17). Ni all y gwerth hwn byth fod yn fwy na'r band cyfradd sero sylfaenol a oedd ar waith ar ddyddiad marwolaeth y priod neu'r partner sifil a fu farw gyntaf	£ <input type="text"/>
19	Y ganran i'w defnyddio i gynyddu'r haen cyfradd sero sydd ar gael ar farwolaeth yr ymadawedig (blwch 18 wedi'i rannu â blwch 9 a'i luosi â 100). Defnyddiwch 4 lle degol, peidiwch â thalgrynnu i fyny. Ni all y ganran hon byth fod yn fwy na 100%	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> %
20	Haen cyfradd sero ar adeg marwolaeth yr ymadawedig (y person sydd bellach wedi marw) - gweler IHT400, 'Cyfraddau a thablau'	£ <input type="text"/>
21	Haen cyfradd sero trosglwyddadwy (blwch 20 wedi'i luosi â chanran blwch 19) Dylech dalgrynnu i fyny i'r bunt agosaf (£)	£ <input type="text"/>

Enghraifft

Os yw'r ganran ym mlwch 19 yn 66.6666% ac mae'r haen cyfradd sero ym mlwch 20 yn £300,000, yna'r ffigur y dylid ei nodi ym mlwch 21 fyddai $£300,000 \times 66.6666\%$ (neu $£300,000 \times 66.6666 \div 100$) = £200,000 wedi'i dalgrynnu i fyny i'r bunt agosaf (£).

Eithriadau a rhyddhadau

22	Rhestrwch unrhyw eithriadau neu ryddhadau, ar wahân i eithriad ar gyfer priod neu bartner sifil, sy'n cael eu hystyried wrth gyfrifo'r gwerthoedd ym mlychau 10, 13, 14, 15 neu 16 (gweler nodyn 5 ar dudalen 4)				
	<table border="1"><thead><tr><th>Rhif y blwch</th><th>Yr eithriadau neu'r rhyddhadau i'w hystyried - nodwch y swm a'r math (er enghraifft, blwch 15 eithriad elusen £3,000)</th></tr></thead><tbody><tr><td> </td><td></td></tr></tbody></table>	Rhif y blwch	Yr eithriadau neu'r rhyddhadau i'w hystyried - nodwch y swm a'r math (er enghraifft, blwch 15 eithriad elusen £3,000)	 	
Rhif y blwch	Yr eithriadau neu'r rhyddhadau i'w hystyried - nodwch y swm a'r math (er enghraifft, blwch 15 eithriad elusen £3,000)				

Os oedd y priod neu'r partner sifil yn preswyllo yn yr Alban ar ddyddiad ei farwolaeth

Atebwch gwestiwn 23 dim ond lle bu'r priod neu'r partner sifil a fu farw gyntaf yn preswyllo yn yr Alban.

23	A oedd gan unrhyw un hawl i'r gronfa legitim? Nac oedd ☐ Oedd ☐
	Os ateboch 'Oedd', yna bydd cyfrifo'r ganran i'w defnyddio i gynyddu haen cyfradd sero'r ymadawedig yn dibynnu os bydd hawliad yn cael ei wneud ar gyfer legitim. Cewch ddefnyddio'r ffigur y cyfrifoch ym mlwch 21 am y tro. Byddwn yn trafod y ganran unwaith i chi anfon ffurflen IHT400 ar gyfer ystâd yr ymadawedig.

Nodiadau

Eich hawliad i drosglwyddo haen cyfradd sero nas defnyddiwyd mewn perthynas â Threth Etifeddiant

Lle bo'r rhan fwyaf neu'r holl ystâd yn cael ei phasio i'r priod neu'r partner sifil sy'n goroesi, mae'r asedion hynny, ar y cyfan, wedi'u heithrio rhag Treth Etifeddiaeth. Mae hyn yn golygu nad yw'r haen cyfradd sero yn cael ei defnyddio'n llawn neu'n rhannol ar adeg y farwolaeth gyntaf.

Mae modd trosglwyddo swm yr haen cyfradd sero nas defnyddiwyd i'r priod neu'r partner sifil sy'n goroesi er mwyn cynyddu gwerth yr haen cyfradd sero sydd ar gael ar adeg ei farwolaeth.

Gan nad yw hyn yn digwydd yn awtomatig, mae'n rhaid i chi lenwi'r ffurflen hon a gwneud hawliad i'w drosglwyddo. Mae'n rhaid cyflwyno'r hawliad pan fydd yr ail briod neu bartner sifil yn marw.

Sut mae'r trosglwyddiad yn gweithio

Ar farwolaeth yr ymadawedig, cynyddir yr haen cyfradd sero sydd ar gael i'w ystâd gan ganran yr haen cyfradd sero nas defnyddiwyd pan fu farw ei briod neu bartner sifil.

Er enghraifft:

- bu farw priod neu bartner sifil a £250,000 oedd yr haen cyfradd sero
- gwnaeth adael cymynroddion a ddaeth i gyfanswm o £125,000 i'w blant a'r gweddill i'r priod neu'r partner sifil sy'n goroesi - byddai cymynroddion y plant yn defnyddio hanner yr haen cyfradd sero, gan adael yr hanner arall (50%) heb ei ddefnyddio
- yn ein henchraifft ni, ar farwolaeth yr ymadawedig, mae'r haen cyfradd sero yn £300,000, felly byddai ei haen cyfradd sero yn cael ei chynyddu 50% i £450,000
- os nad oedd ystâd yr ymadawedig dros £450,000, ni fyddai Treth Etifeddiant i'w thalu ar adeg ei farwolaeth - os oedd yn fwy na hyn, byddai angen talu Treth Etifeddiant ar y gwerth sydd dros y ffigur hwnnw

Gallwch gael copïau o'r grantiau cynrychiolaeth ('confirmation' yn yr Alban) ac ewyllysiau o'r canlynol:

- yng Nghymru a Lloegr, ewch i www.gov.uk/gwneud-cais-am-brofiant
- yn yr Alban, ewch i www.scotcourts.gov.uk
- yng Ngogledd Iwerddon, ewch i <https://www.justice-ni.gov.uk/topics/courts-and-tribunals>

Gallwch gael copïau o dystysgrifau marwolaeth, priodas a/neu bartneriaeth sifil o'r Swyddfa Gofrestru Gyffredinol:

- yng Nghymru a Lloegr, ewch i www.gov.uk/general-register-office
- yn yr Alban, ewch i www.nrscotland.gov.uk/registration
- yng Ngogledd Iwerddon, ewch i www.nidirect.gov.uk

Ystâd y priod neu'r partner sifil - nodiadau i'ch helpu i lenwi'r ffurflen hon

- 1 Gallwch ddod o hyd i werth yr ystâd sy'n cael ei drosglwyddo o dan ewyllys neu ddiewyllysedd ar gopi o'r grant cynrychiolaeth (os cafwyd un) neu drwy adio holl asedion yr ystâd at ei gilydd a didynnu unrhyw rwymedigaethau - sylwer os yw'r grant yn dangos bod treth neu doll wedi ei thalu, ni fydd haen cyfradd sero ar gael i'w throsglwyddo.
- 2 Ar gyfer haen cyfradd sero mewn perthynas â Threth Etifeddiant sydd mewn grym ar ddyddiad marwolaeth y priod neu'r partner sifil, gweler 'Cyfraddau a thablau' yn y ffurflen IHT400. Os nad yw'n mynd yn ôl yn ddigon pell, mae'r cyfraddau ar gyfer blynyddoedd cynharach ar gael yn:
  - www.gov.uk/inheritance-tax
  - ffoniwch ein llinell gymorth ar 0300 200 1900 - os ydych yn ffonio o'r tu allan i'r DU, ffoniwch +44 300 200 190
- 3 Wrth lenwi blwch 10 a blychau 13 i 16, dylech gynnwys y gwerth a oedd yn agored i dreth. Hynny yw, y gwerth ar ôl didynnu'r eithriadau a'r rhyddhadau.

Eithriad i'r priod lle bu farw'r priod cyntaf cyn

22 Mawrth 1972

O dan amodau'r Doll Ystâd, nid oedd eithriad i'r priod.

Ym mlwch 13, dylid cynnwys pob cymynrodd ac ased sy'n cael eu trosglwyddo o dan ewyllys neu ddiewyllysedd neu drwy oroesedd, waeth pwy yw'r derbynnydd na'r gwerth.

Eithriad i'r priod lle bu farw'r priod cyntaf rhwng

22 Mawrth 1972 a 12 Tachwedd 1974

Yn ystod y cyfnod hwn cyfyngwyd yr eithriad i'r priod i £15,000 fel y byddai pob cymynrodd ac ased a drosglwyddwyd o dan ewyllys neu ddiewyllysedd neu drwy oroesedd ac a basiwyd i'r ymadawedig a oedd dros £15,000 yn cael eu cynnwys ym mlwch 13.

Eithriad i'r priod ar ôl 12 Tachwedd 1974

Ar ôl y dyddiad hwnnw does dim cyfyngiad o ran eithriad i'r priod oni bai bod domisil yr ymadawedig yn y DU a lle nad oedd domisil y priod sy'n goroesi yn y DU, pan gaiff ei gyfyngu i £55,000. Ar ôl 6 Ebrill 2013, cyfyngir yr eithriad i'r haen cyfradd sero mewn perthynas â Threth Etifeddiant.

- 4 Os oedd ystâd yr ymadawedig yn cynnwys ei gartref, a bod hwnnw wedi ei adael i ddisgynnydd uniongyrchol, yna yr haen cyfradd sero preswyl (RNRB) sy'n ddyledus. Caiff ei chymhwysio i'r ystâd drethadwy ac mae'n cymryd blaenoriaeth dros yr haen cyfradd sero sylfaenol. Bydd swm yr RNRB a gymhwysir ym mlwch 12 yn is na gwerth y cartref (neu ran ohono) a drosglwyddwyd i'w ddisgynnyddion uniongyrchol, ac uchafswm yr RNRB sydd ar gael ar gyfer y flwyddyn y digwyddodd y farwolaeth. Dylid cynnwys gwerth llawn y cartref (neu ran ohono) sy'n cael ei drosglwyddo i'r disgynnyddion uniongyrchol ym mlwch 13. I gael rhagor o wybodaeth am RNRB, ewch i <https://www.gov.uk/guidance/inheritance-tax-manual/section-1-general-introduction>
- 5 Rhestrwch unrhyw eithriadau neu ryddhadau (ar wahân i eithriad o ran y priod neu'r partner sifil) rydych wedi'u hystyried ym mlwch 22. Os nad ydych wedi gallu darganfod a oedd unrhyw eithriadau neu ryddhadau yn cael eu cymhwysio ai peidio pan fu farw'r priod neu'r partner sifil, gadewch y blwch hwn yn wag. I gael rhagor o wybodaeth am yr eithriadau a'r rhyddhadau sydd ar waith o ran Treth Etifeddiant, gweler IHT400, 'Nodiadau'. Os ydych yn cynnwys asedion a allai fod yn gymwys i gael eithriad neu ryddhad ar y ffurflen hon, ond nad ydych yn siŵr os byddai'r eithriad neu ryddhad yn gymwys, rhowch wybod i ni. Byddwn yn trafod â chi a allai'r eithriad neu'r rhyddhad wedi bod yn gymwys.
- 6 Ar gyfer marwolaethau rhwng 27 Gorffennaf 1981 a 17 Mawrth 1986, bydd angen i chi wybod os gwnaeth y priod neu'r partner sifil unrhyw roddion neu drosglwyddiadau eraill yn ystod y 10 mlynedd cyn dyddiad ei farwolaeth a oedd yn agored i dreth ar adeg ei farwolaeth.

- 7 Enw'r adeilad, yr eglwys neu'r swyddfa gofrestru a'r ardal.

Eich hawliau a'ch rhwymedigaethau

Mae 'Siarter CThEF' yn egluro'r hyn y gallwch ei ddisgwyl gennym ni, a'r hyn a ddisgwyliwn gennych chi. I gael rhagor o wybodaeth, ewch i www.gov.uk/government/publications/hmrc-charter.cy

Mae gennym ystod o wasanaethau ar gyfer pobl ag anabledd. Mae'r rhain yn cynnwys arweiniad mewn Braille, ar sain ac mewn print bras. Mae'r rhan fwyaf o'n ffurflenni hefyd ar gael mewn print bras. Cysylltwch â'n llinellau gymorth am ragor o wybodaeth.